

HÉTFŐ

ELŐFIZETÉS

Egy negyedévre
2 korona

Telefon szám 503.
Hirdetések díja: megállapo-
dás szerint

Egyes szám

5 Krajcár
(10 fillér)

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Zrínyi-utca 2 szám I. emelet
Sebesy-ház

Megjelenik minden hétfőn délelőtt

A szerkesztésért GALLOVICH KÁROLY felelős. * Laptulajdonos: MOHOS AGOSTON.

III. évfolyam

ARAD, 1909. MÁJUS 17.

22. szám

Gyermeknapon — a gyermekekről.

A verőfényes korzón elegáns uriasz-
szonyok és leányok állnak a gyermekvédő
liga urnája előtt.

— Csak egy krajeárt az elhagyott és
elzüllött gyermekek megmentésére!

A jószívű társadalom megmozdul és
gyűlnék a koronák és fillérek. Sok ezer
koronát ad össze a magyar társadalom
évenként a bűn és nyomor ösvényére ki-
taszított gyermekek megmentésére. Sze-
gényt, gazdagot egyaránt adakozásra kész-
tet a liga mottója: „az elzüllött gyermek
a társadalom bűne; megmentése köteles-
sége”. Nem lehet panasz, hogy ezt a
kötelességét a társadalom nem teljesíté-
ni. Arról viszont, hogy milyen eredményt tud
felmutatni ez az egyébként nemes moz-
galom és mennyire bír jogosultsággal, ez
alkalommal nem akarunk vitatkozni. A mi
álláspontunk az, hogy ezeknek a gyermek-
nap gyűjtéseknek gyakorlati eredménye,
dacára a közönség részéről megnyilatkozó
nagy áldozatkészségnek — igen elenyé-
sző és igen csekély.

Dicsékszünk vele, hogy egész Euro-
pában, Magyarországon legfejlettebbek a
gyermekvédelmi intézmények. A liga pi-
rosbetűs falragaszai hirdetik, hogy tíz és
nehány ezer gyermeket mentett meg az
egyesület akciója a múlt évben az elzül-
léstől. Szép eredmény, és dicséret illeti
azokat, akik az eszme érdekében fáradoz-
tak. Törvényt hoztak a fiatalok bűn-
sökre vonatkozólag, felállították a gyer-
mekbírárságot, és megalkották a büntető
novellát amely feloldják a bíró kezeit.
Szabad mérlegelés alá bocsájtják a bűn-
ügyekben való ítélkezést. Ha úgy találja,
hogy a vádlott nem elvetemült bűnös,
hogy javítható és csak a szerencsétlen
körülmények sodorták bajba, — módjá-

ban van felfüggeszteni az ítélet végre-
hajtását.

Ezekkel a szép törekvésekkel és in-
tézkedésekkel szemben áll egy szomorú
kétségbevonhatlan, és statisztikailag meg-
erősíthető tény. A statisztika, ami legigaz-
ságosabb mérője az eseményeknek, azt
mondja, hogy Európa összes országai
közül Magyarország a legtermékenyebb,
Itt vannak a legkedvezőbb születési arányok.

Azt lehetne ebből következtetni, hogy
Magyarország a természetes szaporodással
következtesen vezet a többi országok fe-
lett, itt a csalódás. Különböző szociális és
egészségügyi okoknál fogva a 4—12 éves
gyermekek halandósága Magyarországon
oly nagy, hogy mire ilyen kort érnének
el a gyermekek, olyan nagy százalékát
ragadja el a halál, hogy nyolcadik helyre
kerülünk Anglia után, ahol pedig sokkal
kisebb a születési arány, de mint látható
nagyobb a természetes szaporodás. Két-
ségtelen tehát, hogy sehol olyan rombo-
lóan nem pusztít a halál kaszája, mint
éppen nálunk, ahol pedig oly gyakran
hangoztatjuk gyermekvédelmi intézmé-
nyeink kitűnő voltát.

A művész ecsetje meghatóan rögzítette
meg a liga színes plakátjain a nyomorgó
gyermeket. Ma volt a második gyermek-
nap Aradon és amikor végig tülekedve a
korzón, a szép asszonyok és leányok ked-
vesen kérő szavára kinyitottuk az erszé-
nyeinket, láthattuk a nyomorgó gyermeket
a plakáton és láthattuk természetben az
utca porában. Láttuk a kis vézna, bete-
ges gyermekeket, a nyomda és egyéb
éjjeli ipari műhelyek sápadt robotosait.
Gyermeknapon, — az ő napjukon — ki-
bujtak oduikból ezek a tudóvész csemeték,
a jövő generáció alapjai, hogy megbá-

mulják a selyemruhás urnókat, akik lel-
kes fáradozással gyűjtik a filléreket —
gyermekvédelemre. Talán még az urnához
is sompolyog a szurkos kis fiú és be-
dobja a maga fillérjét az elzüllött gyer-
mekek javára. A kis züllött éjszakai mun-
kás fiú, talán nem is sejtí, hogy az ő bő-
réről van szó a játékban és elsősorban ő
szorulna megmentésre. Gyermeknapon, a
mikor vidáman kacagnak a gyűjtők és vi-
dáman csengenek a pénzek az urna mé-
lyében, eszünkbe jut, hogy de nagyon
nincs rendben nálunk a gyermekvédelem
és de sok hiányzik annak tökéletesítésé-
ből. Eszünkbe jutnak az utca porában fe-
lejtett szurkos gyerekek . . .

oooooooooooooooooooooooooooooooo

KÖZPONTI SZÁLLODA.

Orfeum-Kabaret.

Ma hétfőn utoljára

Szenzációs!

Szenzációs!

Mackart öt érzéke

látványos operette, feltűnő kiállításal.

Azonkívül még 16 szerződött tag fellépte.

Holnap kedden]

három napi vendégzerepléssel a bécsi „Hölle“
kabaret szenzációs attrakciója:

Plasztikai szépség esték

Wurmb G. Sándor bécsi akadémiai festő-
művész tervei szerint, személyes vezetése mellett.
Tekintettel arra, hogy e világattrakció bemuta-
tatása óriási áldozatokba kerül, mérsékelt
fölémelt helyárak. I. hely 3 kor., II. hely
2 kor., III. hely 1 kor. 50 fill. — **Kezdete
fél 9 órakor.**

A nagyérdemű közönség pártfogásáért esd

Jaulus Morini,
igazgató.

WEINBERGER FERENCZ

elsőrendű ék-
szerész, nagy
óra-raktára

ARAD

Andrássy-tér,
Központi-szálló
mellett.

M. kir. szabadalmazott

borszivattyúkés hozzávaló legjobb minőségű **gummicső-
vek** legolcsóbb gyári árakon.

A szivattyú-hengerből a bor utolsó cseppig ki folyik, a szőlőmagvak, hések és egyéb tisztátalanságok azonnal továbbíthatnak, ezáltal a szivattyú nem romlik és a bort nem ronthatja. A gépezet jó működéséért 3 évi jótállás (ingyen javítás.)

Tüzi fecskendőkgolyó szelepekkel. **Községeknél** legalkalmasabb mert homokos és sáros víz használatánál sem lagadja meg a szolgálatot. A gép jó működéséért: 3 évi jótállás (ingyen javítás.) Hozzávaló országos egységes csavarok és a legjobb minőségű belüli gummirozott kendercsővek a legolcsóbb árakon.**Kutak**

hozávaló

csövekkel,

olcsóbbak és jobbak mint bármely bel- vagy külföldi gyárban.

Hönig OttóM. kir. szab. tüzi-fecskendő és szivattyú-készítő
Arad, Rákóczy-utca 27. szám.
Permetező javítások elfogadjatnak.**Dr. Mann Adolf**

orvos

lakását május hó 1-től
Salacz-utca 4. sz. I. emelet
tette át.Rendel: délután 3—4 óráig.
Telefon 532. 1341

Egy teljesen új

tésztagyűrű gép

intányosan eladó.

Cim: ARAD, BEM-UTCA 2. SZÁM.

Alkalmi vételek és eladások
ékszertárgyakban,

arany és ezüstneműekben!!

Deutsch Izidor

órák és ékszerek 1087

Weltzer János-utca, Minorita-palota.

Zálogcédulák,arany- és ezüstneműk, gyémánt és
brilliant tárgyak megvételnek vagy
más tárgyakra átseréltetnek.

TELEFON 438. TELEFON 438.

Olcsó tüzeles.

Kiváló minőségű, magas hőfokú, tüztartó

**Pirszénnel és
Kőszénnel****TELEFON 139.**
SZÉN.

Salon-fűtőszén

LEGSZESZ-PIRSZÉN

KOVÁCS-KŐSZÉN

BÜKKFA-SZÉN

a legjobb minőségben

Kőszéntüzelestakaréktüzhelyeken és kályhákban rendkívül hő-
tartó és jelentősen olcsóbb, mint a tűzifa.
Beccses megrendeléseit kérjük 624**Kneffel Károly és Fia**

vas és szénüzlete

ARAD, Andrassy-tér 14. szám

HELYI ÉS MEGYEI TELEFON 387.

BRAUN N. A. ARAD.

Boros Béni-tér, közvetlen a Vármegyei gazdasági egyesület mellett.

Ajánlja nagy raktárát mindennemű fetékáruban, bel- és külföldi
fémházakban, ecsetekben stb. stb.**MOBLES & HOARE angol hintófémházak főraktára.**Saját gyártmány: „Nappfény“ ezüstszerű kályhatisztítószert, „Rózsa“
cipőcseréme, „Rózsa“ fémtisztítópaszta, „Rózsa“ kályhapaszta, mindenféle
bőrfényesítő mázak és conserválószerek u. m. vaselin, borszir, nyeregszappan
pataszir stb.

Olcsó árak, szolid és pontos kiszolgálás.

Szíves pártfogást kér tisztelettel

BRAUN N. A.Fajtiszta **riparia portalis** alanyon oltott, elsőrendű dus-
gyökéretű bor- és csemegefajta**szőlő-oltványokat**valamint sima **riparia portalis** szőlővesz-
és gyökeres szöket ajánl
elsőrendű minőségben**HÁMORY-GAZDASÁG**

SZŐLLO-OLTVÁNY-TELEPE ARAD.

Bővebb felvilágosítással szolgál

Deák Ferenc-utca 3. sz. alatt.

1061

Telefon 229.

Negyed órán belül megszünteti a

fejfájást

a hírneves

Rozsnyay fejfájás

elleni pastilla.

1 drb. 20 fillér, 6 drb. ára 1 korona.

Páratlan hatású

gyomorerősítő-szer

a Rozsnyay-féle

Kárpáti gyomorcsepp.

Kapható csakis

Rozsnyay gyógyszerárban

Arad, Szabadság-tér.

Érvényes 1909.
május 1-től.

MENETREND.

Érvényes 1909.
május 1-től.

Magyar királyi államvasutak.

Vonatok érkezése Aradra

Budapest felől:

Tehervonat személyszállítással	d. e.	9.10
Gyorsvonat	d. u.	12.12
Személyvonat	d. u.	3.29
Gyorsvonat	este	6.54
Személyvonat	este	9.00
Személyvonat	este	6.02

Tővis felől:

Személyvonat	regg.	7.21
Gyorsvonat	regg.	8.08
Személyvonat	d. e.	10.50
Gyorsvonat	d. u.	4.03
Személyvonat	este	8.50
Vegyesvonat	éjjel	4.88

Temesvár-Józsefváros felől:

Személyvonat	d. u.	7.38
Vegyesvonat	d. e.	11.00
Személyvonat	d. u.	3.56
Személyvonat	éjjel	11.00

Vonatok indulása Aradról

Budapest felé:

Személyvonat	regg.	9.00
Gyorsvonat	d. e.	8.18
Személyvonat	d. e.	11.25
Gyorsvonat	d. u.	4.16
Tehervonat személyszállítással	d. u.	4.51
Személyvonat	este	9.30

Tővis felé:

Gyorsvonat	d. u.	12.21
Személyvonat	d. u.	2.14
Személyvonat	d. u.	4.04
Gyorsvonat	este	7.07
Személyvonat	regg.	6.32
Tehervonat személyszállítással	este	10.00

Temesvár-Józsefváros felé:

Személyvonat	regg.	6.15
Személyvonat	d. u.	12.17
Vegyesvonat	d. u.	4.48
Személyvonat	este	7.09

Az Arad-csanádi egyesült vasutak.

Szeged felől:

Személyvonat	d. e.	8.13
Motoros	d. e.	10.49
Motoros	d. u.	3.22
Gyorsmotor	d. u.	3.55
Vegyesvonat	este	7.33
Gyorsmotor	este	9.17
Motoros Makóról	d. u.	5.37

Mezőhegyesről:

Motoros	regg.	5.57
Motoros (vasárnaponként)	d. u.	2.02

Brád-Borosjenő-Ujszentanna felől:

Motoros	d. e.	7.15
Gyorsmotor	d. e.	7.59
Személyvonat	d. e.	9.53
Motoros	délben	12.—
Motoros	d. u.	1.30
Motoros	d. u.	3.40
Motoros	d. u.	5.43
Gyorsmotor	este	6.28
Személyvonat	este	8.51

Szeged felé:

Gyorsmotor	regg.	6.16
Személyvonat	regg.	6.50
Motoros	d. e.	8.40
Motoros	d. e.	11.05
Gyorsmotor	d. u.	13.17
Motoros	d. u.	1.40
Vegyesvonat	d. u.	4.11
Motoros	este	7.10

Ujszentanna-Borosjenő-Brád felé:

Motoros	regg.	5.30
Gyorsmotor	regg.	6.21
Személyvonat	regg.	6.35
Motoros	d. e.	8.23
Személyvonat	d. u.	12.30
Motoros	d. u.	3.01
Motoros	d. u.	5.00
Gyorsmotor	d. u.	4.20
Motoros	este	7.15

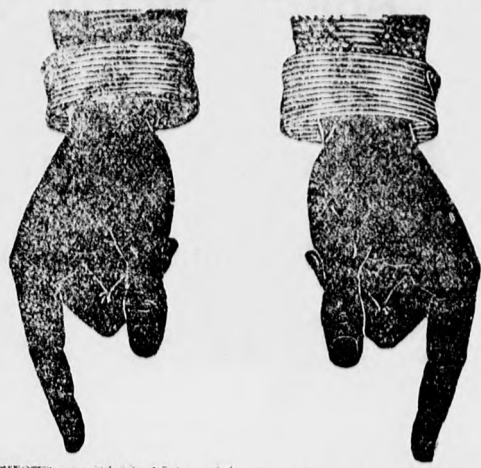
Arad-hegyaljai motoros vasut.

Radna-Pankota-Györök felől:

25 sz. vegyesvonat	regg.	5.20
3 sz. személyvonat	regg.	6.51
5 sz. személyvonat	regg.	8.17
7 sz. személyvonat	d. e.	9.46
11 sz. személyvonat	d. u.	12.51
13 sz. személyvonat	d. u.	2.43
15 sz. személyvonat	d. u.	4.23
19 sz. személyvonat	este	6.45
1 sz. személyvonat	este	8.54
23 sz. sz.-vonat (vasár és ünnep)	este	10.08

Györök-Pankota-Radna felé:

2 sz. személyvonat	regg.	4.35
4 sz. személyvonat	regg.	6.04
6 sz. személyvonat	regg.	7.37
10 sz. személyvonat	d. e.	10.37
12 sz. személyvonat	d. u.	12.37
14 sz. személyvonat	d. u.	2.08
18 sz. személyvonat	d. u.	4.36
20 sz. személyvonat	este	6.34
22 sz. személyvonat	este	7.30

Megnyilt

az

Olcsó bevásárlási forrás

Deák Ferenc-utca 2.
Sebesy-féle házban.
Versenyen kívüli
olcsó árak.

Női ruha kelmek.
— Szines és fehér
ruha vásznak. —
Jól mosható cret-
tonok. — Vászon,
chiffon és damaszt-
árak. — Szőnyeg,
függöny és ágy-
terítők.

1441

Singer Sándor

divatüzlete
Aradon, Deák Ferenc-u. 2.

Aradi Ipar- és Népbank

Alapított 1869-ben.

Intézeti vagyon 2,350.000 korona.

Franciaországra szóló

minden fizetés, bankszerű megbízás teljesítését, továbbá utalványok és hitellevelek kiállítását a legelőzékenyebben vállalja el az

Aradi ipar- és népbank.

Elfogad betéteket felmondás nélküli visszafizetésre 4%, és állandó elhelyezésre 4 1/2% kamattal. 1862

Meghívás.

Az aradi közuti vaspálya- és téglagyár részvénytársaság
tisztelt részvényeseit

a f. é. június hó 9-én, szerda délelőtt 11 órakor a társaság helyiségében tartandó

rendes évi közgyűlésre

tisztelettel meghívjuk.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság évi jelentése.
 2. A felügyelő bizottság évi jelentése, a zárszámadás feletti határozathozatal és a mérleg megállapítása, határozathozatal a nyereség felosztása és az igazgatóság és a felügyelő bizottság részére a felmentvény megadása iránt.
 3. Választások az igazgatóságba.
 4. Választások a felügyelő bizottságba.
- Alapszabályaink 14. § a értelmében felkérjük azon t. részvényeseket, kik a közgyűlésen résztvenni óhajtanak, hogy **alapszabályszerűleg** aláírt részvényeiket **f. é. június hó 6-án déli 12 óráig** a társaság pénztáránál Aradon, vagy a Magyar vasúti forgalmi részvénytársaságnál Budapesten, (V., Sas-utca 1.) letéteményezni sziveskedjenek.
- A részvényest a közgyűlésen az alapszabályok értelmében beiktatott és letett 1—1 részvény után 1—1 szavazat illeti meg.
- Arad, 1909. május hó 15-én.

Az igazgatóság.

VAGYON.

1908. évi FŐMÉRLEG.

TEHER.

	K.	f.	K.	f.		K.	f.	K.	f.
Pályatest — — — — —	378000				Részvénytőke:				
Szalmaanyaggyári vágányépítési számla	37386	10			forgalomban — — — — —	1223	drb.		
Széchenyi gőzmalmi vágányépítési számla	2000				törlesztve élvezeti jegyekkel 1437 drb.			532000	
Városház előtti csonkavágány — — —	3315	14	420701	24	Jelzálog — — — — —			40000	
Telkek — — — — —			40000		Tartalékalapok — — — — —			72042	64
Épületek — — — — —			108292	61	Épületek értékcsökkenésének tartalékalapja			6137	16
Kocsik — — — — —			46490		Vágányáthelyezési és építési számla értékcsökkenésének tartalékalapja			21264	26
Lovak — — — — —			24173		Alkalmazottak segélyalapja — — — — —			2578	46
Ló- és kocsi-felszerelési eszközök — — —			1360		Elfogadványok — — — — —			204000	
Szerszámok és eszközök — — — — —			651	50	Letéti elfogadványok — — — — —			56000	
Ruházati számla — — — — —			400		Be nem váltott kisorsolt részvények — — —			400	
Vágányáthelyezési és építési számla — — —			209523	63	Fel nem vett 1905. évi osztalékok — — — — —	12			
Téglagyári telkek — — — — —	3900				" " " 1905. " felülosztalékok — — — — —	64			
Téglagyári épületek — — — — —	10000				" " " 1906. " osztalékok — — — — —	12			
Bérbevett téglagyári telkek — — — — —	29488	80			" " " 1906. " felülosztalékok — — — — —	86		174	
Téglagyári eszközök — — — — —	500		43888	80	Hitelezők — — — — —			35177	
Anyag-számla — — — — —			8711	84	Nyeremény-egyenleg — — — — —			18506	08
Takarmány számla — — — — —			11697	40					
Számlabeli adósok — — — — —			2909	60					
Adósok letétekért — — — — —			56000						
Váltó számla — — — — —			1128						
Pénztár számla — — — — —			12351	98					
			988279	60				988279	60

Aradon, 1908. évi december hó 31-én.

Tenner Lajos s. k.,
ügyvezető igazgató.

Westmann Gyula s. k.,
könyvvezető.

Jelen főmérleg, valamint a nyereség- és veszteség-számla az alulírt felügyelő-bizottság által — a mérlegbizottsággal együttesen megvizsgált leltárak alapján — tételenként megvizsgáltatván, a készletekkel, a fő és mellékkönyvekkel összehasonlított és tételelesen rendben tatáltatott.

Aradon, 1909. május hó 22-én.

Tenner József s. k.

Pucher Ottmár s. k.

Urbán S. L. s. k.

Tisztelt közgyűlés!

Az Aradi Közuti Vaspálya- és Téglagyár-Részvénytársaság alulírott felügyelő-bizottsága az igazgatóság által előterjesztett 1908. évi zárszámadásokat, üzleti leltárakat, valamint az évi mérleget megvizsgálta, a könyveket összehasonlította és az összes számadásokat rendben levőnek, az évi mérleget helyesnek találta.

A felügyelő-bizottság úgy ez alkalommal, mint az üzletév folyamán teljesített vizsgálatainál mindenkor azt a megnyug-

tató tapasztalást szerezte, hogy az ügykezelés kifogástalan és úgy az alapszabályok, mint a törvény határozmányainak teljesen megfelelő.

A felügyelő-bizottság mindezeknél fogva hozzájárul a megvizsgált mérleghez, valamint az igazgatóság jelentéséhez és a kimutatott, az 1907. évről áthozott 12065 K 95 f-rel együtt 18506 K 08 ft kitevő tiszta nyereség felosztására vonatkozó javaslatát a t. közgyűlésnek elfogadásra ajánlja.

Végül ezen jelentésünk alapján az igazgatóság részére indítványozzuk, részünkre pedig kérjüka felmentvény megadását.

Arad, 1909. május hó 22-én.

Az Aradi Közuti Vaspálya- és Téglagyár-Részvénytársaság felügyelő-bizottsága:

Tenner József s. k.

Pucher Ottmár s. k.

Urbán S. L. s. k.